ĐẠI HỌC QUỐC GIA THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH TRƯỜNG ĐẠI HỌC BÁCH KHOA KHOA KHOA HỌC - KỸ THUẬT MÁY TÍNH

LẬP TRÌNH HƯỚNG ĐỐI TƯỢNG MỞ RỘNG

NHÓM L04 - ĐỀ 10:

TÌM HIỂU CÔNG DỤNG VÀ LƯỢC ĐỒ CLASS CỦA MẪU THIẾT KẾ BUILDER ÁP DỤNG MẪU NÀY VÀO XÂY DỰNG ỨNG DỤNG.

GVHD: Nguyễn Văn Hiệp

SV: Võ Hoàng Hải Nam MSSV: 1810340

Lê Thành Lâm MSSV: 1810730

TP. Hồ CHÍ MINH, THÁNG 12/2019

Mục lục

1	Mẫu thiết kế Builder	2
	1.1 Giới thiệu mẫu Builder	2
	1.2 Lược đồ class	
2	Ứng dụng Quản lý nhà hàng KFC sử dụng mẫu thiết kế Builder	3
	2.1 Giới thiệu ứng dụng	3
	2.2 Ứng dụng của mẫu Builder trong thiết kế ứng dụng	7
	2.3 Code ứng dụng	8
	2.3.1 Code BillConcreteBuilder	8
	2.3.2 Code BillBuilder	10
	2.3.3 Code Bill	11
	2.3.4 Code Form1	12
3	Kết luận	17
4	Tài liêu tham khảo	19

1 Mẫu thiết kế Builder

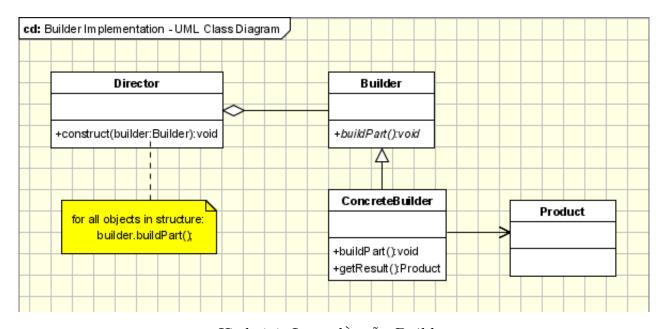
1.1 Giới thiệu mẫu Builder

Builder pattern là một mẫu thiết kế thuộc "Nhóm khởi tạo" (Creational Pattern). Mẫu thiết kế này cho phép lập trình viên tạo ra những đối tượng phức tạp nhưng chỉ cần thông qua các câu lệnh đơn giản để tác động nên các thuộc tính của nó.

Ta sử dụng Builder pattern khi:

- Ta muốn thay đổi thiết kế cho việc lồng nhau của các hàm khởi tạo (Telescoping Constructor Pattern). Vấn đề này phát sinh khi ta làm việc với một lớp mà có chứa rất nhiều các thuộc tính và cần phải tạo ra nhiều hàm khởi tạo với số lượng các thuộc tính tăng dần.
- Ta cần tạo ra một đối tượng phức tạp, một đối tượng mà thuật toán để tạo tạo lập các thuộc tính là độc lập đối với các thuộc tính khác.

1.2 Lược đồ class

Hình 1.1: Lược đồ mẫu Builder

• Builder : là thành phần định nghĩa một lớp trừu tượng (abstract class) để tạo ra một hoặc nhiều phần của đối tượng Product.

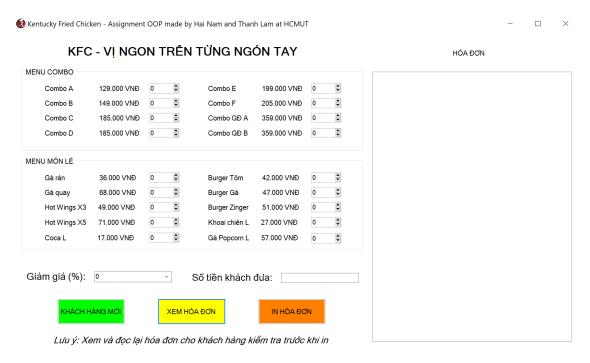
- Concreate Builder: là thành phần triển khai, cụ thể hóa các lớp trừu tượng cho để tạo ra các thành phần và tập hợp các thành phần đó với nhau. thành phần này sẽ xác định và nắm giữ các thể hiện mà nó tạo ra. Đồng thời nó cũng cung cấp phương thức để trả các các thể hiện mà nó đã tao ra trước đó.
- **Product**: thành phần này trong bài viết sẽ đại diện cho đối tượng phức tạp phải tạo ra.
- Director: thành phần này sẽ khởi tạo đối tượng Builder

2 Ứng dụng Quản lý nhà hàng KFC sử dụng mẫu thiết kế Builder

2.1 Giới thiệu ứng dụng

Đây là ứng dụng để thực hiện việc thanh toán hóa đơn trong của hàng KFC.

Trên giao diện ứng dụng trực quan, nhân viên sẽ nhập vào số lượng các món ăn mà khách hàng đã chọn sau đó nhấp để in hóa đơn.

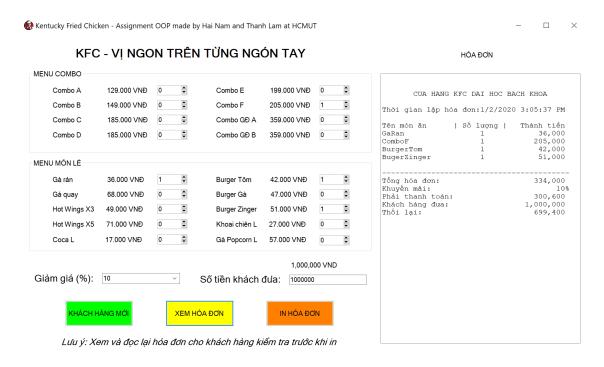

Hình 2.1: Giao diên ứng dung khi mở

Giới thiệu các chức năng cơ bản:

- Các group MEUNU COMBO MENU MÓN LĚ: Phân loại các món trong menu để người dùng dễ nhập số lượng
- Các nút tăng giảm: Để chọn số lượng món bằng cách ấn tăng, giảm hoặc nhập trực tiếp số lượng vào ô
- Giảm giá: Lựa chọn các mức giảm giá nếu có (mặc định là 0)
- Số tiền khách đưa: Để nhập số tiền khách hàng đưa, đơn vị Đồng
- Xem hóa đơn: Xem hóa đơn để xem tổng tiền và kiểm tra lại các món hàng đã mua
- In hóa đơn: Kết nối với thiết bị để in hóa đơn. Chỉ in khi số tiền đủ thanh toán và số món hàng lớn hơn 0.
- Khách hàng mới: Xóa dữ liệu của hóa đơn cũ và thiết lập app về trạng thái ban đầu

Hình 2.2: Giao diên khi xem hóa đơn

Hóa đơn gồm các thông tin:

- Tên chi nhánh cửa hàng
- Thời gian lập hóa đơn

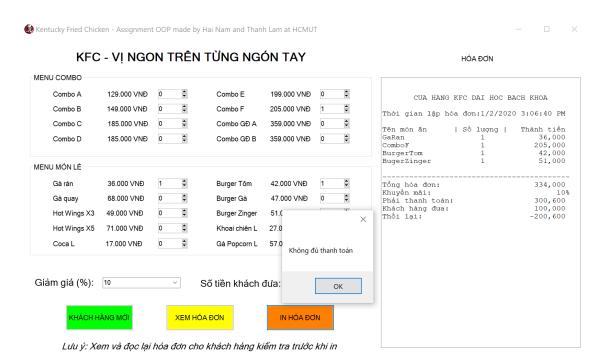

- Tên món ăn, Số lượng, Thành tiền mỗi món
- Tổng tiền hóa đơn, Khuyến mãi, Tiền phải thanh toán, Tiền khách hàng đưa, Tiền thối lại

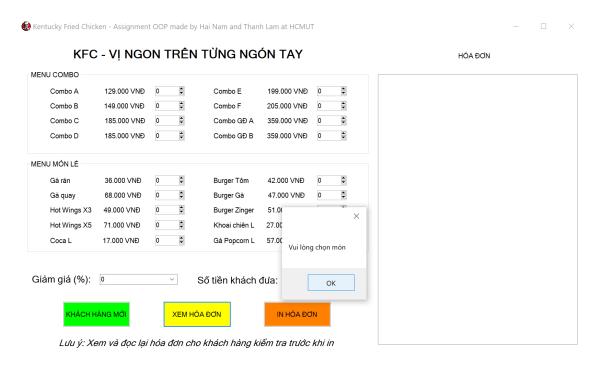

Hình 2.3: Giao diên khi in hóa đơn

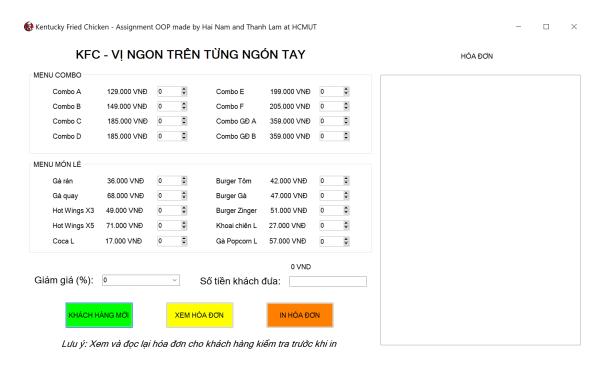

Hình 2.4: Khi tiền không đủ thanh toán hóa đơn

Hình 2.5: Khi chưa chọn món mà in hóa đơn

Hình 2.6: Khi chọn khách hàng mới

2.2 Ứng dụng của mẫu Builder trong thiết kế ứng dụng

Để xây dựng một hóa đơn tính tiền, ta cần phải có thông tin các món mà khách hàng đã chọn (ở đây số lượng phần ăn của các món ăn chính là các thuộc tính), phần trăm giảm giá và số tiền khách hàng đã đưa, bởi vì số lượng thuộc tính nêu trên lớn và có những thuộc tính không bắt buộc (optional), bên cạnh đó việc xây dựng các thuộc tính này cũng cần độc lập với nhau (vd: việc thay đổi số phần ăn combo A không ảnh hướng đến số phần ăn combo B). Bởi vì những lý do trên cho nên nhóm chúng em đã chọn mẫu thiết kế builder để thiết kế cấu trúc cho ứng dụng này.

Để sử dụng mẫu thiết kế này chúng em đã hiện thực 3 class chính, đó là:

- Product: class Bill bao gồm các thông tin cơ bản của hóa đơn, đó là số lượng khẩu phần ăn của từng món, phần trăm giảm giá và số tiền khách trả, ngoài ra còn có một biến lưu trữ nội dung để in ra của hóa đơn. Chi có một hàm constructor với 4 tham số đã nêu trên.
- Builder: abstract class BillBuilder bao gồm các thành phần như trong class Bill, ngoài ra còn có thêm một số cờ kiểm tra, các hàm abstract để tạo lập các thành phần

và một hàm build() để trả về đối tượng đã xây dựng. Ở đây không hiện thực hàm constructor cho class BillBuilder cho nên khi tạo đối tượng BillBuilder giá trị của các thành phần đều có giá trị khởi tạo là 0.

• ConcreteBuilder: class ConcreteBuilder kế thừa class BillBuilder hiện thực các hàm có trong class BillBuilder.

Về cách thức khởi tạo một đối tượng:

- Bước 1: Khởi tạo đối tượng PrintBill có đặc tính của class BillConreteBuilder.
- Bước 2: Thông qua các thao tác với giao diện ứng dụng mà xây dựng các thành phần (buildPart) có trong PrintBill.
- Bước 3: Khi cần xem hóa đơn. Ta tạo một đối tượng BillDisplay thuộc class Bill nhận giá trị trả về khi gọi tác vụ build() từ PrintBill. Đối tượng BillDisplay chính là đối tương mà ta cần khởi tao.

Ngoài ra, đoạn code còn có thêm một số tính năng để xử lý các yêu cầu cần thiết khi xuất hóa đơn (vd: Khách hàng đã chọn món hay chưa? Số tiền khách hàng đưa có đủ để thanh toán? ...)

2.3 Code ứng dụng

2.3.1 Code BillConcreteBuilder

```
using System;
 using System.Collections.Generic;
 using System.Linq;
 using System.Text;
 using System. Threading. Tasks;
7 namespace KFC_Menu
 {
8
      class BillConcreteBuilder : BillBuilder
9
      {
10
          public override BillBuilder set(Menu option, int val)
              if (order.ContainsKey(option))
13
                 order[option] = val;
14
              else order.Add(option, val);
              if (val == 0) order.Remove(option);
16
              return this;
```



```
public override BillBuilder Discount(long discount)
19
20
               this.discount = discount;
               return this;
          }
23
24
          public override BillBuilder Pay(long pay)
25
          {
26
               this.pay = pay;
27
               return this;
28
          }
29
30
          public override void Show()
31
          {
               long total = 0;
33
               show = "\n";
34
                                  ";
               show += "\n
35
               show += "CUA HANG KFC DAI HOC BACH KHOA \n";
               show += "n";
37
               show += "Thoi gian lap hoa don:";
38
               show += DateTime.Now + "\n";
39
               show += "\n";
40
               show += String.Format("\{0,-15\} | \{1,-5\} | \{2,-12\}",
41
                     "Ten mon an", "So luong", " Thanh tien");
42
               show += "\n";
               foreach (KeyValuePair < Menu, int > kvp in order)
44
45
                   long add =Convert.ToInt64(price[(int)kvp.Key] * kvp.
46
     Value * 1000);
                   show += String.Format("\{0,-20\} \{1,-5\} \{2,12\}", kvp.Key
47
     , kvp.Value, String.Format("{0:#,###,###.##}", add));
                   show += "\n";
48
                   total += add;
49
               }
50
               show += "\n----\n";
               show += String.Format("{0,-30} {1,10}", "Tong hoa don:",
     String.Format("\{0: \#, \#\#\#, \#\#\}", total)); show += "\n";
               show += String.Format("\{0,-30\} \{1,10\}", "Khuyen mai:",
     String.Format("\{0\}", discount)); show += "\langle n";
               long res =Convert.ToInt64(total * (100 - discount) / 100);
               show += String.Format("\{0,-30\} \{1,10\}", "Phai thanh toan:",
     String.Format("{0:#,###,###.##}", res)); show += "\n";
               show += String.Format("\{0,-30\} \{1,10\}", "Khach hang dua:",
56
     String.Format("\{0: \#, \#\#\#, \#\#\#\}", pay)); show += "\n";
```



```
long left = pay - res;
               show += String.Format("\{0,-30\} \{1,10\}", "Thoi lai:", String.
58
     Format("\{0: \#, \#\#\#, \#\#\#\}", left)); show += "\n";
               if (total > 0) DaChonMon = true;
59
               else DaChonMon = false;
60
               if (left >= 0) DuThanhToan = true;
61
               else DuThanhToan = false;
63
           public override Bill build()
64
65
               Show();
66
               return new Bill(order, discount, pay, show);
68
69
      }
70 }
```

Listing 1: BillConcreteBuilder.cs

2.3.2 Code BillBuilder

```
using System;
2 using System.Collections.Generic;
3 using System.Linq;
4 using System.Text;
5 using System.Threading.Tasks;
7 namespace KFC_Menu
 {
8
      abstract class BillBuilder
9
10
          protected Dictionary < Menu, int > order = new Dictionary < Menu, int</pre>
     >();
          protected long pay;
13
14
          protected long discount;
16
          protected string show;
          public bool DaChonMon = false;
19
20
          public bool DuThanhToan = false;
21
22
          protected int[] price = { 129, 149, 185, 185, 199, 205, 359,
     359, 36, 68, 49, 71, 17, 42, 47, 51, 27, 57 };
```



```
public abstract BillBuilder set(Menu option, int val);
public abstract BillBuilder Discount(long discount);
public abstract BillBuilder Pay(long givenMoney);
public abstract void Show();
public abstract Bill build();

public abstract Bill build();
}
```

Listing 2: BillBuilder.cs

2.3.3 Code Bill

```
using System;
2 using System.Collections.Generic;
3 using System.Linq;
4 using System.Text;
5 using System.Threading.Tasks;
7 namespace KFC_Menu
8
      public enum Menu
9
      {
           ComboA, ComboB, ComboC, ComboD, ComboE, ComboF,
           ComboGDA, ComboGDB,
13
           GaRan,
           GaQuay,
14
           HotWingx3,
           HotWingx5,
16
           CocaL,
           BurgerTom,
           BugerGa,
19
           BugerZinger,
20
           KhoaiChienL,
           GaPopcornL
22
      }
23
      class Bill
24
25
           private Dictionary < Menu, int > order;
26
           private long pay;
27
           private long discount;
           private string show;
29
30
           public Bill(Dictionary < Menu, int > order, long discount, long
31
     givenMoney, string show)
           {
32
```



```
this.order = order;
33
                this.discount = discount;
34
                this.pay = givenMoney;
                this.show = show;
36
           }
           public string toString()
38
39
                return show;
40
           }
41
      }
42
43
```

Listing 3: Bill.cs

2.3.4 Code Form1

```
using System;
2 using System.Collections.Generic;
3 using System.ComponentModel;
4 using System.Data;
5 using System.Drawing;
6 using System.Linq;
7 using System.Text;
8 using System.Threading.Tasks;
9 using System.Windows.Forms;
using System.Text.RegularExpressions;
 namespace KFC_Menu
12
13
      public partial class Form1 : Form
14
15
          BillBuilder PrintBill = new BillConcreteBuilder();
          Bill BillDisplay;
          public void ViewBill()
18
          {
19
              BillDisplay = PrintBill.build();
20
              if (!PrintBill.DaChonMon) { MessageBox.Show("Vui long chon
     mon"); goto E; }
              lbBill.Items.Clear();
              string BillContent = BillDisplay.toString();
23
              foreach (string s in Regex.Split(BillContent,
                   lbBill.Items.Add(s);
25
              E: { };
26
          }
          public Form1()
2.8
```



```
{
29
              InitializeComponent();
30
               comboBoxMaGiamGia.SelectedIndex = 0;
              textBoxTienKhachDua.Text = "";
32
          }
33
34
          private void NumericUpDownComboA_ValueChanged(object sender,
     EventArgs e)
          {
36
              PrintBill.set(KFC_Menu.Menu.ComboA, Decimal.ToInt32(
37
     numericUpDownComboA.Value));
38
39
          private void NumericUpDownComboB_ValueChanged(object sender,
40
     EventArgs e)
          {
41
              PrintBill.set(KFC_Menu.Menu.ComboB, Decimal.ToInt32(
42
     numericUpDownComboB.Value));
43
44
          private void NumericUpDownComboDGA_ValueChanged(object sender,
45
     EventArgs e)
          {
46
              PrintBill.set(KFC_Menu.Menu.ComboGDA, Decimal.ToInt32(
47
     numericUpDownComboGDA.Value));
48
          private void NumericUpDownComboC_ValueChanged(object sender,
49
     EventArgs e)
50
              PrintBill.set(KFC_Menu.Menu.ComboC, Decimal.ToInt32(
     numericUpDownComboC.Value));
53
          private void NumericUpDownComboD_ValueChanged(object sender,
     EventArgs e)
          {
              PrintBill.set(KFC_Menu.Menu.ComboD, Decimal.ToInt32(
56
     numericUpDownComboD.Value));
57
          private void NumericUpDownComboE_ValueChanged(object sender,
59
     EventArgs e)
          {
60
              PrintBill.set(KFC_Menu.Menu.ComboE, Decimal.ToInt32(
61
```



```
numericUpDownComboE.Value));
62
          private void NumericUpDownComboF_ValueChanged(object sender,
64
     EventArgs e)
          {
65
               PrintBill.set(KFC_Menu.Menu.ComboF, Decimal.ToInt32(
66
     numericUpDownComboF.Value));
67
68
          private void NumericUpDownComboGDB_ValueChanged(object sender,
69
     EventArgs e)
          {
70
               PrintBill.set(KFC_Menu.Menu.ComboGDB, Decimal.ToInt32(
71
     numericUpDownComboGDB.Value));
72
73
          private void NumericUpDownGaRan_ValueChanged(object sender,
     EventArgs e)
          {
               PrintBill.set(KFC_Menu.Menu.GaRan, Decimal.ToInt32(
76
     numericUpDownGaRan.Value));
          }
78
          private void NumericUpDownGaQuay_ValueChanged(object sender,
     EventArgs e)
          {
80
               PrintBill.set(KFC_Menu.Menu.GaQuay, Decimal.ToInt32(
81
     numericUpDownGaQuay.Value));
          }
82
83
          private void NumericUpDownHotWingsX3_ValueChanged(object sender,
84
      EventArgs e)
85
               PrintBill.set(KFC_Menu.Menu.HotWingx3, Decimal.ToInt32(
86
     numericUpDownHotWingsX3.Value));
88
          private void NumericUpDownHotWingsX5_ValueChanged(object sender,
89
      EventArgs e)
          {
90
               PrintBill.set(KFC_Menu.Menu.HotWingx5, Decimal.ToInt32(
91
     numericUpDownHotWingsX5.Value));
92
```



```
93
           private void NumericUpDownCocaL_ValueChanged(object sender,
     EventArgs e)
          {
95
               PrintBill.set(KFC_Menu.Menu.CocaL, Decimal.ToInt32(
96
     numericUpDownCocaL.Value));
          }
97
98
           private void NumericUpDownBgTom_ValueChanged(object sender,
99
     EventArgs e)
          {
100
               PrintBill.set(KFC_Menu.Menu.BurgerTom, Decimal.ToInt32(
     numericUpDownBgTom.Value));
           private void NumericUpDownBgGa_ValueChanged(object sender,
     EventArgs e)
           {
               PrintBill.set(KFC_Menu.Menu.BugerGa, Decimal.ToInt32(
106
     numericUpDownBgGa.Value));
          }
108
           private void NumericUpDownBgZinger_ValueChanged(object sender,
109
     EventArgs e)
          {
               PrintBill.set(KFC_Menu.Menu.BugerZinger, Decimal.ToInt32(
     numericUpDownBgZinger.Value));
          }
112
113
           private void NumericUpDownKhoaiChienL_ValueChanged(object sender
114
       EventArgs e)
               PrintBill.set(KFC_Menu.Menu.KhoaiChienL, Decimal.ToInt32(
116
     numericUpDownKhoaiChienL.Value));
118
           private void NumericUpDownGaPcL_ValueChanged(object sender,
119
     EventArgs e)
120
               PrintBill.set(KFC_Menu.Menu.GaPopcornL, Decimal.ToInt32(
     numericUpDownGaPcL.Value));
           private void ComboBoxMaGiamGia_SelectedIndexChanged(object
```



```
sender, EventArgs e)
125
               if (comboBoxMaGiamGia.SelectedItem != null)
126
127
                    long x = Convert.ToInt64(comboBoxMaGiamGia.SelectedItem.
128
     ToString());
                    PrintBill.Discount(x);
129
130
               else PrintBill.Discount(0);
           }
           private void TextBoxTienKhachDua_TextChanged(object sender,
     EventArgs e)
           {
135
               if (textBoxTienKhachDua.Text != "")
136
               {
                    PrintBill.Pay(Convert.ToInt64(textBoxTienKhachDua.Text))
138
      ;
                    lblSoTien.Text = String.Format("{0:#,###,###.##}",
139
     Convert.ToInt64(textBoxTienKhachDua.Text)) + " VND";
               }
               else
141
               {
142
                    PrintBill.Pay(0);
143
                    lblSoTien.Text = "0 VND";
144
               }
145
           }
146
           private void ButtonXem_Click(object sender, EventArgs e)
147
               ViewBill();
149
           }
150
           private void ButtonPrint_Click(object sender, EventArgs e)
               ViewBill();
154
               if (!PrintBill.DuThanhToan) MessageBox.Show("Khong du thanh
     toan");
               else if (PrintBill.DaChonMon) MessageBox.Show("In thanh cong
156
     ");
           }
158
           private void ButtonRefresh_Click(object sender, EventArgs e)
159
               numericUpDownBgGa.Value = 0;
```



```
numericUpDownBgTom.Value = 0;
               numericUpDownBgZinger.Value = 0;
163
               numericUpDownCocaL.Value = 0;
               numericUpDownComboA.Value = 0;
165
               numericUpDownComboB.Value = 0;
166
               numericUpDownComboC.Value = 0;
167
               numericUpDownComboD.Value = 0;
               numericUpDownComboE.Value = 0;
169
               numericUpDownComboF.Value = 0;
170
               numericUpDownComboGDA.Value = 0;
171
               numericUpDownComboGDB.Value = 0;
               numericUpDownGaPcL.Value = 0;
               numericUpDownGaQuay.Value = 0;
               numericUpDownGaRan.Value = 0;
               numericUpDownHotWingsX3.Value = 0;
               numericUpDownHotWingsX5.Value = 0;
               numericUpDownKhoaiChienL.Value = 0;
178
               comboBoxMaGiamGia.SelectedIndex = 0;
               textBoxTienKhachDua.Text = "";
180
               PrintBill.DaChonMon = false;
181
               PrintBill.DuThanhToan = false;
               lbBill.Items.Clear();
183
           }
184
185
           private void TextBoxTienKhachDua_KeyPress(object sender,
186
     KeyPressEventArgs e)
           {
187
               if (!Char.IsDigit(e.KeyChar) && !Char.IsControl(e.KeyChar))
188
                   e.Handled = true;
189
           }
190
      }
191
192 }
```

Listing 4: Form1.cs

3 Kết luận

Nhìn chung, mẫu thiết kế Builder tương đối giống với mẫu Abstact Factory. Tuy nhiên mẫu thiết kế Abstract Factory bộc lộ nhược điểm rõ rệt khi Object cần tạo có quá nhiều thuộc tính. Chúng ta có thể khắc phục điều này với một số lượng lớn các tham số bằng việc cung cấp một hàm khởi tạo với những tham số bắt buộc và các method getter/setter để cài đặt các tham số tùy chọn. Vấn đề với hướng tiếp cận này là trạng thái của Object sẽ không nhất quán cho tới khi tất cả các thuộc tính được cài đặt một cách rõ ràng.

Nếu cần xây dựng một đối tượng cố định (không được thay đổi thuốc tính) thì cách này cũng không thể thực hiện được. Trong khi đó mẫu thiết kế Builder xử lý các vấn đề này bằng việc cung cấp một cách xây dựng đối tượng từng bước một và cung cấp một method để trả về đối tượng cuối cùng.

Tuy nhiên, mẫu thiết kế Builder cũng có nhược điểm là lượng code trùng lặp khá nhiều do cần phải copy tất cả các thuộc tính từ class Product sang class Builder do đó làm tăng độ phức tạp của code (tổng thể) do số lượng class tăng lên.

Thông qua việc nghiên cứu và hoàn thành đề tài "Tìm hiểu công dụng và lược đồ class của mẫu thiết kế Builder. Áp dụng mẫu này vào xây dưng ứng dụng", nhóm chúng em đã có cơ hội tìm hiểu về nội dung và ứng dụng của mẫu thiết kế Builde cũng như phân tích ưu nhược điểm của mẫu thiết kế này so với các mẫu thiết kế khác. Bên cạnh đó chúng em cũng đã áp dụng mẫu thiết kế Builder để xây dựng một ứng dụng xuất hóa đơn trên nề tảng ngôn ngữ lập trình VC#.

Tài liệu tham khảo 4

Tài liệu

- [1] Đặng Quyết Tiến (2016). Hiểu biết cơ bản về Builder pattern. Truy cập tại https: //viblo.asia/p/hieu-biet-co-ban-ve-builder-pattern-5y8Rr7L9Mob3.
- [2] Nguyễn Văn hiệp (2018). Lập trình hướng đối tượng bằng VC#. Nhà xuất bản Đại học Quốc gia TP Hồ Chí Minh.